

M. Saim UYSAL

Enflasyon politikası ve kredibilite

3.2.2017

Merkez Bankası 2017 yılı Ocak Enflasyon Raporunu 31 Ocakta açıklamış bulunmaktadır.

Bu raporda 2016 yılında tüketici enflasyonunun Türk Lirasındaki değer kaybı, vergi ayarlamaları ve gıda fiyatlarındaki yükselişin etkisi ile %8,53 olduğunu belirtmiştir.

İktisadi faaliyetin yavaşladığının gözlendiği, iç talebin görece olarak zayıf seyrettiği, AB ülkelerindeki talebin ihracat üzerindeki olumlu etkisinin sürdüğü ifade edilmiş ve net mal ihracatındaki toparlanma ile cari dengede iyileşmenin devam edeceği açıklamasında bulunulmuştur.

2017 yılı için enflasyon tahmini %6,5'tan %8'e 2018 yılı tahmini de %5'ten %6'ya çıkarmıştır.

2017 yılındaki tahmin aralığını üstte %9,4 olarak belirterek bu yılın enflasyonunun 2016 ya göre daha da artacağı tespitinde bulunmaktadır.

Bu yükselişte Türk lirasındaki değer kaybı ve petrol fiyatlarındaki artış ile gıda enflasyonunun %7'den %9'a çıkmasının etkisi olacağı belirtiliyor.

Ayrıca çekirdek enflasyon göstergelerindeki yükselişlerin de enflasyon artışına katkı yapacağı açıklanıyor.

Merkez Bankası Başkanı, önceliklilerinin Para Politikasındaki sıkı duruşları olduğunu, gerekirse ilave sıkılaştırma da yapılabileceğini, döviz oynaklıklarının ve sağlıksız fiyat oluşumlarının meydana gelmesi halinde likidite araçları ile müdahale edileceğini belirtmiştir.

Sadeleşmenin dışında bir politika izlendiği izlenim veren Başkan, teorik çerçevede bir değişiklik olmadığını, sadece fiyat için değil finansal istikrar için de ciddi riskler bulunduğunu ifade etmiştir.

Bilindiği üzere Merkez Bankasının yasal olarak ana görevi fiyat istikrarıdır. Bu amaç ile çalışmamak şartıyla hükümetin istihdam ve büyüme politikalarına destek verecektir. Enflasyon hedeflenmesine geçildiğinden (2006) itibaren bir dönem hariç olmak üzere bir türlü hedef tutturulamıyor. Nedenise hep hedefin altında değil üstünde gerçekleşmeler oluyor.

Enflasyonun tek haneli rakamlardayken indirilmesinin yapışkanlık nedeniyle çok zor olduğu biliniyor. Ancak bu tespitin arkasındaki asıl gerçek TL'nin değer kaybı olmaktadır. Türk Lirası yabancı paralar karşısında değer kaybettiğinde bu gelişme enflasyonu yükseltmesi ile sonuçlanıyor. Her %10 puanlık değer kaybının enflasyonda 1,5 puan yükselmeye neden olduğunu hemen herkes (Bankamız dahil) biliyor.

Merkez Bankası; kur dalgalanmalarında elindeki yegane silah olan politika faizini zamanında net, açık ve anlaşılabilir bir nitelikte uygulasa bu kur geçişkenliği bir ölçüde sınırlandırılabilir. Ancak son zamanlardaki yaygın anlayışla ekonomimizin

sağlamlığından, bahisle bu konuda likidite araçları ile önlem almada ısrar etmesi bu geçişkenliğin oranını arttırmaktadır.

Kur artışına karşı kısa ve geçici faiz şokları uygulamaya çalışıyor. Likidite önlemleri ile sonuç almaya çalışıyor.

Sadeleşme politikası izlenirken faiz indirimlerinde ne kadar kararlı ve istekli ise de faiz arttırımı durumu çıktığında direkt arttırmayıp likidite politikaları ile sonuç almaya çalışıyor. Bu uygulama bir ölçüde faydalı olsa da zamanında ve net politika ile yapılmadığın da arzu edilen sonuca ulaşmak bir türlü mümkün olmuyor.

2017 yılı enflasyonun yükseldiği, işsizliğin arttığı, büyümenin zayıf kaldığı, turizm gelirlerinin düşmeye devam ettiği bir yıl olacak gibi görünüyor. Bu nedenle iç koşullardaki belirsizlikleri, siyasi gerginlikleri azaltarak, yapısal reformlara hız verip, üretim ve istihdam kaynaklı teşvik politikaları çerçevesinde Merkez Bankasına düşen de politikalarını net, açık ve bağımsız bir şekilde olaylara gecikmeksizin önlem almaktan geçmektedir. Zira Merkez bankalarının açıklama ve beklenti oluşturma ile piyasaları yönlendirmeleri kredibilitelerinin durumuna bağlıdır. İsrarla bir %5 enflasyon hedefi ile gerçekleştirmeler arasındaki (%8,53 son yılı) bu denli büyük farklar oluşması kredibilite azalmasına neden oluyor.

Ya, hedefler realist belirlenmiyor, (Ücretli ve emeklilere düşük zam yapabilmek için) yada Merkezin kredibilite azalması gibi bir endişesi yok.